

TROLDSPJLET

Meddelelsesblad for Karin Michaëlis Selskabet. nr. 12. af 3. november 2008.

86 15 63 68

Indholdsfortegnelse:

1. Redaktionel note.
2. Efterårets møde i selskabet.
3. "På kanten af Karin..."
4. Kronik af Karin Michaëlis: "Selskabelighed i Wien".
7. Kronik af Karin Michaëlis: "Hænder".
11. Referat af møde i bestyrelsen den 12. september 2008.

Redaktionelle noter:

Det går ikke altid som man planlægger eller ønsker. Så det sidste nummer af "Troldspejlet" (nr. 11) gik på alle måder i fisk. Og der findes faktisk ikke andre undskyldninger end teknologisk uvidenhed, kombineret med at forskellige mailsystemer reagerer forskelligt på overfyldte postkasser, når man sender billeder, der fylder alt for meget. Alle skulle imidlertid nu have fået det nævnte nummer med almindelig post.

Her er så det næste nummer i rækken. I overensstemmelse med beslutning i bestyrelsen er referatet af det sidste bestyrelsesmøde optrykt (side 11).

I de to optrykte kroniker af Karin Michaëlis er indsat et par firkantede parenteser [] for at markere at trykfejl og ordudfald i de originale tekster.

Og så udsendes dette nummer lige som en ekstra på mindelse om at det jo er på søndag, at selskabet afholder sit store efterårsmøde.....se venligst side 2.....indkaldelsen er trykt på sin hel egen side, for at man let kan printe en kopi til venner og interesserede.....

H3

EFTERÅRSMØDE I KARIN MICHAËLIS SELSKABET.

**SØNDAG DEN 9. NOVEMBER 2008 KL. 14 - 17 I LITERATURHAUS
Møllegade 7, 2200 København N.**

PROGRAM:

I anledning af 75-året for nazisternes magt- overtagelse i Tyskland 1933 afholder KARIN MICHAËLIS SELSKABET et offentligt møde over emnet "På flugt fra nazismen"

PROGRAM:

1. Karin Michaëlis-oplæsning v. skuespiller Bodil Sangill

2. "Har Bertolt Brecht lært noget af Karin Michaëlis?"
v. Rolf Czeskleba-Dupont, ekstern lektor på RUC.

PAUSE – Drikkevarer og kage kan købes.

3. "Stefan Brecht - en forfatters barn i eksil"
v. Ernst-Ullrich Pinkert, lektor i tysk på AUC.

4. "Karin Michaëlis som flygtning i USA"
v. Inga-Britt Olsen, formand for Karin Michaëlis Selskabet.

PRAKTISKE FORHOLD:

Gratis adgang, men tilmelding over e-mail nødvendig af hensyn til forberedelserne.

KONTAKT:

Styrelsen for Karin Michaëlis-Selskabet v. Solveig C. – Dupont, sd@cnas.dk

"På kanten af Karin..."

Jeg har tidligere omtalt en bog om Hans Scherfigs ungdom. Nu er der imidlertid kommet en biografisk gennemgang af hele hans liv – "Idealisten" af Arne Hardis fra Weekendavisen. Grunden til at den bliver nævnt i denne sammenhæng er naturligvis, at Hans Scherfig havde en periode som global bejler til den skønne Elisabeth Karlinsky, som var elev af Karin Michaëlis gode bekendte Eugene Schwarzwald. I denne bog bliver vi klogere på den omfattende rejseaktivitet (Østrig, New York og Paris) som den unge Scherfig måtte gennemføre for at kunne blive gift med sit livs kærlighed. Vi bliver lidt klogere på det han skrev til hende. Og vi får omridset af en kvinde, der ikke helt ville stå ved sit liv sammen med Scherfig – i det mindste ikke i relation til forældrene, og vi får et glimrende indblik i en kvinde, der i lange perioder måtte sørge for familien og samtidig passe en ægtefælle, der næsten var på vej til at blive blind. Men vi får egentlig aldrig forholdet set fra hendes side. Det vil jeg ikke bebrejde forfatteren – han skriver jo ikke på en ægteskabelig dobbeltbiografi, men alligevel et lille suk: er der ikke nogen der ved lejlighed kan grave lidt i hendes version af sagen, så vi for en gangs skyld muligvis kunne få antydning af en sammenhæng mellem den påvirkning det schwarzwaldske skolesystem gav sine elever og så deres liv som voksne? Men lige bortset fra sådanne overvejelser er det jo altid en udfordring af læse om den meget konsekvente og ideologiske Scherfig, hvis man til daglig arbejder mere med den noget mere flagrende og "idealistiske" Michaëlis.

Bo Tao Michaëlis holdt sidste år et oplæg i vores selskab. Han fortalte om Sophus Michaëlis og dennes relation til forskellige kvinder – blandt disse jo selvfølgelig Karin Michaëlis. Nu har Bo Tao Michaëlis fået sat dette oplæg til papiret, idet det i en udvidet version er trykt i antologien "Min bedstefars historie" fra Thaning & Appel. Læsere, der ikke lige går ind for omsvøb og litterære bortforklaringer, vil kunne lide dette kapitel i antologien. Her er mennesker i drift og en kønssygdom en kønssygdom.

På Det Kongelige Bibliotek er sat en udstilling op om den danske journalist og fotograf Jacob A. Riis. En på alle måder fantastisk udstilling, der både giver os en ide om det Riis så, men tillige en ide om hvordan han teknisk formidlede det. Masser af billederne kan her for første gang ses som rigtige aftryk af de originale glasplader, og ikke bare i dårlige gengivelser i fotokopikvalitet. Det er ganske enkelt enestående. Udstillingen har naturligvis ikke det mindste med Karin Michaëlis at gøre – og så alligevel: hun tilbragte jo store dele af sit liv i det USA, der også omfattede alt det Riis så. Udstillingens meget fyldige katalog kan være et nyttigt supplement til mange af Karin Michaëlis' rejseberetninger fra samme land.

Og sidst, men slet ikke mindst er der jo så vores hjemmeside, der er kommet godt i luften. Kig ind på www.karinmichaelis.dk

H3

Selskabelighed i Wien

Det ene Sted vartes op med hvide Bomuldshandsker, det andet med strikkede Uldvanter, det tredje med hvide Vaskeskindshandsker, og det er altsammen meget godt, hvis man ikke bestandig havde en vis Fornemmelse af, at Handskerne tjener til at skjule særdeles malpropre Hænder. Hverken Bomulds- eller Uldvanter gør Hænderne mindre eller smukke-re eller mere appetitlige. Hvor uendeligt meget gratisere vilde det ikke være, om Gæstebudenes ædle Givere ogsaa sørgede for, at det opvartende Tjenerskab havde velplejede Hænder? Mig synes det ærligt talt mere nødvendigt, at Kokkepigen, der rører ved Maden, og Tjeneren, der bærer den om, har nette Hænder end Herskabet, der dog spiser med Kniv og Gaffel.

Jeg mindes en noget parvenuagtig Dame, der afskedigede sin Stuepige, fordi denne til-lod sig at have elegante Hænder - det saarede Fruens Standsfølelse. Og en anden Dame, der mistede sin Mand, fordi Kammerjomfruens Hænder vendte hans Sind fra Hustruen.

Men Parvenufruene har jo altid Lov at holde Tjenerskab med Underklassehænder og ligesaa de Hustruer, der ikke er sikre paa deres Herrer Ægtemænd. Tilbage bliver et - stør-re eller mindre - Antal Mennesker, der meget godt kan overkomme den Luksus og tillade sig det æstetiske Behag at lade det opvartende Personale have anstændige Hænder uden at ty til Uldvanter eller Vaskeskind.

Jeg véd, det er en Mode, der har mangeaarig Hævd, det er ogsaa en Mode, at Kelnere fra Morgenstunden er i *Evening dress*, derfor bliver Tingen selv ikke ideal.

Opvartning er en Kunst, som al anden Kunst kan den ikke tilegnes af enhver. Medfødt Gave maa have, men medfødt Gave er ikke nok. Man kan roligt sige, at tre Fjerdedele af samtlige opvartende Aander forstaar ikke deres Kunst. Jeg skal ikke tale om, hvor mange Uheld der foregaar under Serveringen, hvor mange Saucekander der væltes over intet-anende Gæster, og hvor mange Vinglas der hældes i Skødet, det er de grove Ulykkestil-fælde. Jeg behøver blot at gøre opmærksom paa Forskellen i Tryghedsfølelsen i det Hus, hvor Serveringen foregaar diskret, elegant og behændigt, og i de Huse, hvor Tjenerne har ti Tommelfingre. Det ene Sted aner man ikke Tjenernes Eksistens, det andet Sted puffes man af Fade og Bakker og sidder i dødelig Angst for Klæder og Liv. Allerværst er det dog, hvor man for at hædre sine Gæster lader unge skønne Damer varte op i Stedet for dresse-rede Tjenestefolk. Da maa der ske Ulykker.

I en Retning egner Wienerbefolkningen sig ypperligt til Selskabelighed. Man bekymrer sig ikke for meget om sine Gæster. Dette kunde synes et Paradoks, men det er en virkelig tiltalende Egenskab. Den altfor omhyggelige Værtinde spreder Nervøsitet og Usikkerhed til alle Sider. Tyske Selskaber er stive og kedsommelige, fordi Værtinden fra Begyndelse til Slutning tænker paa, om nu ogsaa alt gaar, som det skal. I Wien gaar det, som det kan bedst.

Det har alle Dage været en Kunst at stille Mennesker sammen, og faa, uendelig faa forstaar denne Kunst. Man forsynder sig atter og atter og bliver ikke klogere. En Dame, der fører stort Hus og har aaben Salon for "Alt, hvad der duer", beklagede sig nylig over det tilfældige Udfald af Selskaber, hvis Sammensætning havde kostet uhyre Hovedbrud. Hun sagde: Jeg forstaar ikke, hvori det ligger, at en Samling hver for sig betydelige Mennesker saa ofte virker kedelige, naar de sidder om et Bord!

Jeg svarede: - Kære Frue, det kommer simpelthen deraf, at der ikke er Plads nok!

- Plads nok? gentog hun undrende.

- Sagen er jo, at de saakaldte eller virkelig betydelige Mennesker meget ofte ogsaa er betydeligt forfængelige, de vil have Avditorium, de vil være Centrum. Men hvor lutter Betydelighed er til Stede, har den ene ikke Albuerum for den anden. Det bliver Stjerner uden Drabanter.

Hun forstod mig ikke. Jeg sagde: - Ser De, hver udmærket Fortæller maa mindst have seks andægtige Tilhørere! Naivt svarede hun:

- Naar Nogen fortæller godt, hører dog enhver til med Glæde!

Jeg svarede: - Kunde De tænke Dem et Selskab af tolv Primadonnaer og intet Publikum?

Hun lo: - Tolv Primadonnaer! Den ene vilde da rive Øjnene ud paa den anden!

Jeg svarede: - De tager fejl. Alle tolv vilde sidde og kede sig gudsjammerligt.

Det er en af den store Selskabeligheds Hemmeligheder: Betydelige Folk har ofte Primadonnanykker, og man maa regne dermed, ellers bliver Resultatet slet.

Jeg fortalte hende, hvorledes en Gang et Selskab bestaaende af halvthundrede Personer nær var gaaet i Stykker, fordi der var to mandlige Primadonnaer, to eminente Causeur, til Stede. Den ene kunde ikke udfolde sig i den andens Nærhed, og alle ventede at høre Aandrighederne sprudle fra disse to, der - sad og surmulede hver i sin Krog. De var ikke Fjender. De var blot begge vant til, hvor de kom, at være den Magnet, der trak alle til. Den ene brød tildigt op, og straks efter kom den anden i Aande, og pludselig var det, som blev tusinde funklende Kerter tændte. Alle morede sig kongeligt.

I Wien spiller Navne, Rang og Position en stor Rolle, og Selskaberne er for saa vidt ofte "blændende". Men Gæsterne er ikke besjælede af den selskabelige Forpligtelse, der burde findes hos ethvert velopdraget Menneske.

I Amerika, hvor man stadig sukker efter evropæisk Kultur og Sikkerhed, er Selskabeligheden uendeligt mere gratiøs - fraregnet de Krese, hvor man tror, at Stivhed er Tegn paa Kultur. I Amerika véd enhver voksen Mand og Kvinde, at ikke blot Adel, men Selskab forpligter. Den der tager mod en Indbydelse, det være sig til Bal, Diner, Five o'clock tea eller hvad andet, møder med godt Humør og Ansvarsfølelse overfor hele Selskabet. Enhver yder sit Bidrag til en fælles Underholdning, har man ikke andet - og i Amerika har man ofte ikke andet - fortælles spøgende Anekdoter eller vises smaa Trics. I Wien synes det, som

om man for Alvor mener, at et Costume fra *Maison Spitzer* eller en Række Ordener er tilstrækkeligt. Følgen er, at langt over Halvdelen af Gæsterne sidder hen som mekaniske Dukker, der venter paa, at man skal komme og trække dem op. Naturligvis, mekaniske Dukker kan være pyntelige, men morsomme er de ikke - naar Maskineriet ikke fungerer.

I de store Saloner tyer man saa til at indbyde - eller engagere - Verdensvirtuoser. Dette er overordentlig elskværdigt mod Gæsterne, men Elskværdigheden paaskønnes ikke tilstrækkeligt. Nylig ved en saadan Rout, hvor saavel Operasangere som Klaverberømtheder assisterede, hørte jeg flere Gæster hviskende beklage sig over, at Börsendorferflyglet ikke var Steinway, og at Salens Akustik ikke var saa god som Operaens og endelig, at der var "altfor mange Mennesker til, at man virkelig kunde nyde den enkelte Kunstner". Jeg var ondsksfuld nok til at bemærke, at naturligvis var en Fonograf at foretrække!

Men der er en anden slem Ting ved de store Kunstneres Optræden ved private Receptioner: Hver Gæst tror sig beføjet, ja forpligtet til at øve Kritik. Jo større Kunstner, jo mere uforbeholdent uforstaaende og dristig er den hviskede Kritik. Almindeligst er det at frakende Virtuosen "Sjæl". Det lyder saa sjælfuldt.

I gamle Dage, hvor Dilettanterne havde Ordet, fornøjede man sig langt bedre. Og jeg er vis paa, at ogsaa nu passer de mere til den selskabelige Underholdning.

Et Eksempel: Ved en Soiré havde adskillige Verdensstjerner præsteret deres ypperste og som Tak høstet det beherskede Bifald, der lyder, som naar en doven Tjenestepige banker Tæpper. Tilfældigt erfor man, at en tilstedeværende ung Pige "sang". Hun blev opfordret. Og uden Akkompagnement stillede hun sig hen og sang. Hun havde intet lært, hendes Stemme var lille og nydelig, hun selv lille og nydelig. Hun sang, som en tyveaarig ung Pige synger, naar hun er glad. Og - Jublen vilde ingen Ende tage. Med Rette. Det var den Art af Underholdning, der passer i et Selskab af lade velklædte Mennesker.

Præsentationen er et saare vigtigt Moment i det selskabelige Vevære. I en Provinsby kan man gladelig indbyde hundrede Mennesker, selv den flygtigste Præsentation er [] man kender hverandre. I en lille Hovedstad gaar det ogsaa glat. Gennem Bladene og fra Gaden er man orienteret. Men i de store Centrér, hvor Mennesker fra alle Lande mødes, bør den, der ønsker vellykkede Selskaber, sørge for, at i hvert Fald de Mennesker forestilles for hinanden der passer sammen. Almindeligvis gaar man bort og erfarer længe efter at have været i Stue med den og den, som man særdeles gerne havde lært at kende nærmere. Eller man indlader sig i behagelig og fængslende Samtale med Mennesker uden at ane deres Navn. Man er maaske forestillet, hvem husker det i Myldret, man spørger sig for, andre véd akkurat lige saa lidt som én selv.

Ved store Havefester i England og Frankrig gives der ofte Gæsterne en lille Tavle eller et sirligt tegnet Kort med Navn og Titel, som man maa bære paa et synligt Sted, saaledes at man dog har Muligheder for at vide, med hvem man er sammen. Dette er godt, men ikke nok. Det virker lidt udelikat, hvis man gaar og stirrer sig et Navn til og enten, naar Navnet intet lover, vender sig bort, eller, fordi Navnet fængsler, trænger sig paa. Muntert og naturligt vilde det være, hvis man havde smaa elektrisk oplyste Navneskilte. Damerne kunde bære dem som Diademer, Herrerne som Ordener.

Karin Michaëlis Stangeland.

Hænder.

Det gamle Ordsprog siger: Sku Hunden paa Haarene! Det nye siger: Sku Mennesket paa Hænderne! Vi har alle saa ofte hørt: Øjnene er Sjælens Spejl! Saa ofte, at vi uvilkaarligt tror det. Men det er ikke sandt.

Enhver, der har en Smule Skuespillertalent, véd, hvor Øjne kan lyve. Og der lyves mere med Øjne end med Ord. Da Sjælen ikke kan lyve, og Spejlet ikke kan lyve, følger deraf, at Øjnene ikke er noget paalideligt "Sjælens Spejl".

Nej, ikke Øjnene, men Hænderne er Sjælens Spejl. Og Hænderne kan ikke lyve.

Men det er ikke Hvermands Sag at læse i Hænder. Sjælens Spejl i Menneskenes Hænder er et saa fint og sindrigt konstrueret Apparat, at man ikke opdager alt med det blotte Øje.

Kiromantien spiller - især i den lavere Befolkning - i vor Tid en uhyre stor Rolle. Før gik man til en gammel Heks og lod sig spaa i Kaffegrums, nu gaar man til en Kiroman og lader Nutid, Fortid og Fremtid spaa af Haandens Linjer. Hvis det, Kiromanen siger, ikke stemmer, forsøger man at faa det til at stemme, eller man siger: Han duer ikke, han er en Bedrager, en Charlatan! Og man gaar til en anden, der maaske er saa heldig at faa flere stemmende Fakta draget ud af de spørgende Hænder.

Der er ikke Tvivl om, at den, der forstaar sin Kunst, kan læse Menneskers Karakter og Egenskaber, ofte dets Beskæftigelse eller Lediggang af Hænderne, men saare faa af disse Herrer og Damer forstaar deres Kunst. De fleste tager Kiromantien op som - som Kællingen sin Kaffegrumsspaaning, som et Middel til at narre Penge fra godtroende Taaber. Der er skrevet Bøger og Pjeser i Hobetal om Kiromanti, enhver kan ved at læse en af disse Bøger eller Pjeser tilegne sig nok til - at drive Charlataneri dermed.

Var Menneskene ikke samtidig saa lidettroende som lettroende, var det en farlig og syndig Leg. Men fordi Kiromanen siger: Deres Livslinje er paafaldende kort. Den spaar tidlig og voldsom Død! gaar ingen hen og skyder sig i Munden eller springer i Donau.

Det bedste Bevis herfor er de talløse - i Øjeblikket blindt troende - Kabalelæggere. Man skulde synes, det var umuligt i vor "oplyste" Tid, at sundttænkende Mennesker for Alvor spørger Kortene til Raads, dog er det saaledes. Ingen eller kun meget faa vedkender sig denne Svaghed, men uhyre mange besidder den. Disse Kabaleforfaldne spørger Kortene om den samme Ting Snese af Gange, snart svarer Kortene ja, og man er lykkelig, snart nej, og man er fortvivlet. Men saavel Lykke som Fortvivlelse har kun Øjeblikkets Varighed. Kabelelæggeren hænger ved sine Kort som den fangne Flue i et Spindelvæv, han spræller men kommer dog ikke løs.

De Mennesker, der lægger Kabaler og *tror* paa Kortenes Evne, tror ogsaa paa Kiroman-Charlatanen, og denne gør dem ikke større Skade end hine, fordi Troen kun har Øjeblikkets Virkning.

Bertillon-Systemet er noget, man kan tage og føle paa. Det er solidt som den lille Tabel. Det er urokkeligt. Hvor mange stakkels Forbrydere skylder ikke salig Bertillon Aar og Tiaar tilbragt i Tugthuset, blot fordi deres Hænder en Gang er maalt og opbevares i Politiets Album! Den opmaalte og fotograferede Haand er et Indicium, som ikke lader sig omstøde af nogen falsk Ed. Endnu er der ikke fundet to Hænder, som er ens. Ikke en Gang paa det samme Menneske.

Men Bertillon-Systemet siger ikke: Fordi dine Hænder er saaledes, har du begaaet den eller hin Forbrydelse! Bertillon identificerer Aftrykene paa Aastedet med Aftrykene i Forbryderalbum'et. Bertillon var ingen Kiroman, han spaaede ikke i Hænder, han blev en Skæbnefuldbyrder i Kraft af et genialt simpelt Indfald. Voilà tout.

Den opmaalte Forbryder gaar rundt i Verden med to usynligt brændemærkede Hænder, der naar som helst kan rejse sig og vidne imod ham.

Alle Mennesker gaar rundt med Hænder, der vidner godt og ondt - for den, der forstaar at læse i dem.

Hvor ofte hører man ikke unge Kvinder selskabeligt pludrende fortælle, at for dem spiller Hænder en stor Rolle, fortælle, at de bedømmer Mennesker efter Hænder! Og hvad betyder saa denne Udtalelse? Intet. Mindre end intet. Eller rettere, at de snakker om Ting, de ikke har Forstand paa. Almindeligvis bestaar denne "Bedømmen" i, at de foretrækker smalle smuktformede velplejede Hænder for ru, brede Arbejdshænder. At de foretrækker hvide Hænder for røde, tørre for fugtige, rene for smudsige. Samme Smaadame vil ikke være i Stand til at skelne en gemen Haand fra en sjælfuld, naar begge er hvide og soignerede.

Jeg mindes med varig Uhyggefølelse en Kvinde, om hvem ikke stort mere godt er at sige, end at hun var begavet med et skønt Ydre, hvilket hun agrede med, som man nu kan [aagre] med sligt. Hendes Hænder, der hver Dag behandledes af Massøse og Manicuredame, var ganske vist hvide og blankneglede, og hun yndede at spille med Fingrene, saa hendes Ringe glimrede. Hellere tog jeg et Lig i Haanden end vekslede Haandtryk med hende. Hun løj med sine Øjne, med sin Stemme, med sit hele Legem, men Hænderne forraadte hendes skidne Sjæl, og hun vidste det ikke. Hendes Haandtryk var dødt, klamt - skønt Hænderne ikke var fugtige - og af en Ligegyldighed, der beviste, hvad jeg vidste, at hun ikke i hele den vide Verden brød sig om noget Menneske udover sit eget kære Jeg.

Denne Kvinde havde Mod til atter og atter at docere hin Sætning: Jeg bedømmer Menneskene efter deres Hænder!

Den, der uvilkaarligt beskæftiger sig med Forholdet mellem Menneskers Væsen og Handling og deres Hænder, vil gøre store forunderlige Opdagelser. Han vil se, at kun i de allersjældneste Tilfælde, kun hos de allermest harmoniske Naturer svarer Hænderne til det hele Personen forestiller.

Man vildledes ofte af det gængse Skønhedsbegreb og siger om en hvid, velplejet Haand, at den er smuk, og om en Arbejdshaand, at den er styg. Hvis den hvide velplejede Haand tilhører et Menneske med en raa Latter, bliver man dog straks mistænksom. Thi Menneskets Latter kan heller ikke lyve. Og saa snart man har trykket denne hvide Haand i sin, ved man, at Latteren og Haanden staar i nøje omend hemmelig Forbindelse med hinanden.

Og den ru Arbejdshaand, der flygtigt set kun er hæsli, kan give et Haandtryk, der varmer helt ind i Sjælen.

Den store norske Digter Bjørnstjerne Bjørnson, havde de skønneste Hænder, jeg har set hos nogen Mand. Dobbelt skønne blev de, fordi de helt og aldeles afspejlede hans Menneskekærlighed, hans Blidhed og hans Styrke. Han selv var barnligt glad for disse Hænder, og jeg har en Anelse om, at Synet af dem ofte har hjulpet ham, hvor han var i Vaande. Disse Hænders Adel forpligtede, og han glemte det aldrig.

Ogsaa han "saá" paa Hænder, ogsaa han bedømte Mennesker efter deres Hænder, men saaledes som gennem Menneskets Tale fandt Vej til dets Sjæl, søgte han i Hænderne Menneskets sande Væsen.

Man kan læse sig til det i hans Bøger.

En Gang var en ung Dame Gæst paa Aulestad, hun elskede Bjørnson og hans hele Hus og blev elsket igen som en Datter. Hendes Hænder var ikke skabt efter det gængse Skønhedsbegreb, og uvilkaarligt skammede hun sig over dem. Hun selv syntes, at hvis Hænderne var Sjælens Spejl, burde Vorherre have skabt dem lidt smukkere, thi hun var ret tilfreds med den Sjæl, han havde givet hende.

En Dag sagde Bjørnson: - Ræk mig dine Hænder. Hun blev rød i Hovedet og tøvede. - Ræk mig dine Hænder! kom det igen og i den Tone, der ikke indbød til Modstand.

Han tog Hænderne, en for en, undersøgte dem nøje, nikkede smilende og sagde: - Tror du ikke, jeg har set, hvordan du ved enhver Lejlighed skammer dig over dine Hænder, men det er, fordi du er en dum lille Pige. Jeg har holdt af dine Hænder fra den første Gang, jeg følte dem i mine. Sandelig de Hænder behøver Ingen at skamme sig over! Og medens han, spørgende, vedblev at vende og dreje dem, fortalte han alt, hvad der stod skrevet i disse Hænder, og det var kun godt.

Hænderne spiller i Forholdet mellem Mennesker en langt større Rolle end almindeligvis anes. De drager og de frastøder. I den erotiske Leg mellem Mand og Kvinde er efter min Formening Hænderne mere betydningsfulde end Blikket, end Stemmen, kun med ét kan de lignes, med Smilet.

Men Hændernes erotiske Magt og Evne er noget saa individuelt, at ingen Forsker kan trænge til Bunds deri. Som Menneskene er forskellige, er Hænderne det. Hvad der drager én, frastøder en anden.

Paa én Mand virker den bløde, vigende Haand som berusende Kærtegn, paa en anden virker den lille helt tørre meget faste Haand. Det ene Menneske elsker den energiske fordrende Haands Styrke, det andet betages af et Haandtryk, hvis Varme er lige paa Grænsen af Fugtighed. En Mand ønsker, at den elskede Kvindes Haand skal ligge i hans som en Fugl i sin Rede, trygt hvilende, næsten sovende, den anden behøver et Haandtryk knugende som et Favntag. En nyder den løse spinkle Haand, der ruller sig sammen i hans, viljeløs, eftergivende, den anden finder Lykkefølelsen i en Haand, der trodsigt prøver Kræfter med hans.

Men der gives Hænder, som udstrømmer ubeskrivelig Magnetisme, Hænder, der udøver Magt, skønt man ækles ved deres Berøring.

En Veninde betroede mig, hun holdt af en Mand med et meget slet Rygte, med et Rygte saa slet, at hun paa enhver Maade fandt det nødvendigt at forsvare sit Valg. Jeg sagde, at hun naturligvis bedst selv maatte vide, med hvem hun kunde finde Lykken, dog frabad jeg mig al Samkvem med den paagældende Herre. Hun overrumplede mig ved at bede os sammen. Jeg glemmer aldrig den Afsky, Synet af ham - et Dyr i Menneskeskikkelse - indgød mig. Hun forestillede os, han gik frem imod mig med udstrakt Haand, og, for ikke at demonstrere min Modbydelighed, tog jeg mod den.

Og i samme Nu, gennem dette ene Haandtryk, begreb jeg med hele mit Væsen, hvad hverken min Forstand eller hendes Forestillinger havde kunnet forklare, hvorfor og hvorledes det var muligt, at hin fine højt kultiverede Kvinde havde ladet sig betage af et saadant Monstrum. Gennem dette ene Haandtryk.....

Karin Michaëlis Stangeland.

Referat af styrelsesmøde den 12. september 2008 kl. 12.00 hos Henning Høeg Hansen, Chr. havn.

Tilstede: Inga-Britt Olsen, Henning Høeg Hansen, Birgit S. Nielsen, Ingrid Christiansen, Solveig Czeskleba-Dupont (ref.).

1. Siden sidst

Ekskursionen til Thurø blev gennemført som planlagt og er nærmere beskrevet i Troldspejlet nr. 11, der er udsendt til medlemmerne (Henning).

I "Store bogdag" på Hald deltog Inga-Britt og fik mange gode kontakter bl.a. til formanden for "Samrådet af litterære Selskaber" + ideer til vort selskabs virke. I forbindelse med bogdagen blev der trykt nye pjecer og 20 plakater (Inga-Britts varetægt) med billede af KM efter medaljeoverrækkelsen en gang i 1946.

Samrådet for litterære selskaber har sendt meddelelse til os om samrådsmøde den 23. sept. kl. 15 på Københavns hovedbibliotek (Ingrid vil deltage) og årets klassikerdag (samme dato), hvor emnet i år er "Den danske Sang".

Inga-Britt har ansøgt Svendborg Kommune om tilskud til Selskabets virke på 5000 kr. Der er ikke kommet svar endnu.

www.bibliotek.dk er af SD blevet gjort opmærksom på fejl ved omtalen på nettet af "Hjerets vagabond". Det nordiske forfatteratlas er blevet gjort opmærksom på KMs eksistens og Martin Andersen Nexøs museum i Nexø er blevet kontaktet med et interessant resultat, hvad angår samarbejdet mellem Nexø og KM + henvisning til billedcollage fra Politiken 3.marts 1928, hvor KM blev udnævnt til én af "de sytten udødelige" ligesom Nexø. Af kvinder var kun Thit Jensen og KM med.

Inga-Britt har haft kontakt til forfatteren Jens Andersen i forbindelse med Golden Days symposium og med Modkraft, der på deres hjemmeside bringer en interessant artikel om KM af Bjarne Nielsen. Desuden holder I.-B. stadigvæk adskillige foredrag om Karin Michaëlis for læsekredse mm.

Aftalen om arrangement i Literaturhaus den 9. nov. i forbindelse med "København læser" er aftalt med Paul (Se under punkt 2). I den forbindelse trykkes der 30.000 pjecer til fordeling på biblioteker mm. hvor vort møde omtales. Udgifter: 500 kr. for leje af caféen + 1000 kr. til oplæser.

2. Novembermødet om "På flugt fra nazismen" d. 9. 11. kl. 14 - 18 i Literaturhaus' café. A. Programmet blev gennemgået, men er nu ændret. Se nederst. Bodil Sangill skal læse "Brændenælder" fra "Den grønne Ø". Som I kan se nedenfor er der bedt om tilmelding. Det er af hensyn til kaffe (SD) og kage (Inga-Britt og Birgit).

B. Det kgl. Bibliotek fortæller, at fotostaterne fra Birgits udstilling i 1990'erne ikke findes mere. De blev slidt op. Heldigvis eksisterer udstillingskataloget, der ved en senere lejlighed vil kunne benyttes til en særudstilling om Karin Michaëlis.

C. Praktiske opgaver vedr. mødet.

Ud over Pauls reklame tænkte vi i første omgang på Troldspejlet (Henning), avisen "Arbejderen", som bragte den før omtalte Bjarne Nielsens artikel i juni måned (SD) + personlige indbydelser, Kvindeforbund og AOK (Inga-britt). Hvis I andre har ideer til reklame er I velkomne med initiativer.

På mødet bør de tre bøger af Birgit, Beverley og Merete lægges frem til gennemsyn med oplysninger om, hvordan de kan skaffes. Beverleys bog kunne vi jo tilbyde at lave en fællesbestilling på (Det kan jeg godt gøre).

3. Hvilke opgaver skal vi prioritere det næste års tid??

- Henning vil se nærmere på det danske manuskript til "Die grosse Beichte" på det kgl. Bibliotek. Titlen på dansk er "Tro mod sig selv". Det ligger i mappen NKS 2731 fol. 3 (Registranten s. 10)

- Hjemmesiden arbejdes der videre med. Jeg håber, at de første sider snart bliver tilgængelige på www.karinmichaelis.dk.

- Henning er ved at lægge sidste hånd på nr. 12 af Troldspejlet.

5. Næste møde bliver den 9. november 2008, kl. 11.30 i forbindelse med mødet i Literaturhaus.

Under evt. diskuterede vi ivrigt K.M.s kronik fra Politiken 20.4.1913 om eugenikbevægelsen i USA.